

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. III. Scandalosa vita, ac mali Ecclesiasticorum mores, crudeliores
Ecclesiæ persecutiones sunt

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

Caput Tertium.

Scandalosa vita, ac ma'i Ecclesiasticorum mores, crudeliores Ecclesie persecutiones sunt.

Sapè numero in officio Canonico, in lecti-
onibus matutinis de Martyribus, deplora-
mus angustias ac tribulationes, quibus exer-
cita, ac conquassata fuit navicula sancta
matris Ecclesie, excitantque in cordibus no-
stris miserie ac labores illi verum doloris ac
compassionis sensum, & tamen quis illa re-
ctè penetrat, quis perpendit, ac debitè cre-
dit, nisi Spiritus Sanctus Evangelici sui Pro-
phetæ ore evidenter prædixisset, atrociores,
quas Sponsa sua Ecclesia pateretur, ac passa
fuisset persecutiones, ortas fuisse ex disso-
lutis Cleri moribus: *Ecce in pace amaritudo
mea amarissima*, dicit Isaias c. 38. v. 17. ac pul-
chrè ad nostrum propositum explicat S.
Bernardus: *serm. 32. in Cant. Olim prædictum
est, & nunc tempus impletionis advenit, ec-
ce in pace amaritudo mea amarissima; ama-
ra prius in nece martyrum, amarior post in
conflictu hereticorum, amarissima nunc in mo-
ribus domesticorum.* Quin per huiusmodi
domesticos nulli alii delignentur, quam Ec-

Ecclesiastici, extra dubium est; illis namque commissa est administratio domus Dei, eisdemque ab Apostolo *Ephes. 2. 19* attributus est honorificus titulus ille: *Cives sanctorum, & domestici Dei*. Verum, absque speciali reflexione non debet pertransiri superlativus ille terminus, *amarissima*, siquidem per illum denotatur, ac cum emphasi exprimitur, quanti aestimet amaritudinem illam Deus, quam ex perversitate morum cleri sui percipit; cujus causam jam olim designasse videtur vates Regius, dum ita scripsit. *Pf. 34. 13.* *Si inimicus meus malè dixisset mihi, sustinuissem utique, & si is qui oderat me, super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab eo; Tu verò homo unanimes, dux meus, & notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos, in domo Dei ambulavimus cum consensu.* Damna ac injuriæ, quæ ab ignotis, aut inimicis proveniunt, sunt tolerabiliora illis, quæ à domesticis, amicis, aut iis, quibus aliquando benefecimus, quis patitur. Adjungo hisce, quæ scripta reliquit S. Gregorius Papa. *3. P. cap. 2.* *Nemo quippe amplius in Ecclesia nocet, quam qui perverse agens, nomen vel ordinem sanctitatis habet, delinquentem namque hunc nemo redarguere presumit.* Si lupus, aut fera alia irruat in gregem, rapit, ac la-

laniat quidcunque potest, verum, qualem stragem, quale damnum intulisset, si venisset in habitu pastoris? *Attendite à falsis Prophetis* (monei cautè salvator *Matth. 7. v. 15. qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.* Paganos, Hæreticos &c. per connaturalem aliquam aversionem fugimus, ac evitamus, timentes semper, ne aliqua veneni ipsorum labe inficiamur: verum pastores Ecclesiasticos, etiam vitiosos, non solum non declinamus, sed facillimè (fermè dixissem necessario) imitamur ac sequimur, occultâ quasi aliquâ trahente violentiâ, præterquam quod natura nostra de se proclivis maximè sit in malum. Refert Salvianus, magnus ille Massiliensium Antistes. *L. 4. de Provid.* insultasse nonnunquam infideles Christianis, hoc modo: *Vitam improbam agunt, & probam legem habere se dicunt. estimari ex Dei cultoribus potest ille, qui colitur; quomodo enim bonus magister est, cujus tam malos videmus esse discipulos?* Certè, motivum amplius ad permanendum in suis erroribus ac cæcitate habuissent Hæretici ac infideles, spectantes ac præ oculis habentes perversam Ecclesiasticorum vitam, à fortiori argumentum hoc, *Estimari &c.* in illos stringentes, nec se reflectentes, quod
 magna

magna, ac necessaria sit distinctio inter legem seu fidem & mores: *Lex sancta & immaculata convertens animas, testimonium Domini fidele.*

Pergit in explicatione supra citati textus Isaia, S. Bernardus *ibid.* *Sed inquam, in pace, & pax est, & non est pax: Pax à Paganis, & pax ab Hæreticis, & non profecto pax à filiis. Vox plangentis in tempore isto: Filios enutrivit & exaltavit, ipsi autem spreverunt me. Spreverunt & macularunt à turpi vita, à turpi questu, à turpi commercio, à negotio denique perambulante in tenebris.* B. Petrus Damiani, sanctæ Ecclesiæ Cardinalis scribit de Clericis *opus. 2. Com. cler. aulic.* *Nemo deterius Ecclesiam ledit, quam iidem ipsi insidi fideles, qui eius diripere facultates anhelant.* Ulterius deplorat, in sermone in synodo habito ad Pastores, sanctus Bernardus persecutionem, quam Ecclesia patitur à clericis ambitiosis, ita pergens: *Pacem habet Ecclesia apud extraneos, sed filii nequam, filii scelerati seviunt in eam* (alludit hinc, ut credo, ad feritatem partus viperarum) *qui propriam matrem eviscerant, ut separiant in honore.* Merito ergo planctum illum sibi assumit sancta Ecclesia, quem in Ruth registratum reperimus, cum additione glossæ interlinearis: *cap. 1. Ne vocetis*

tis

tis me Noëmi, id est, pulchram, sed vocate me
 Mara, id est, amaram, quia amaritudine valde
 replevit me omnipotens. Oritur autem dolor
 hic amaritudinis, è discolis ac perversis mo-
 ribus, apertisque scandalis Ecclesiasticorum,
 de quibus Lyranus: *Plus secundum verita-
 tem persequuntur Ecclesiam in ista pace, quam
 fuerit amaricata in persecutionibus tyranno-
 rum*: Etenim defervescente feritate illarum
 persecutionum, non solum non fuit im-
 minutus, aut defecerat numerus fidelium,
 ast è contra reperiebatur incomparabiliter
 auctus, ut observavit S. Leo Papa. *serm. 6. de
 Epiphan.* Deficientibus autem tyrannis, adin-
 venit hostis infernalis stratagema aliud, quo
 crudeliorem contra Ecclesiam excitaret perse-
 cutionem, *sed quia tempestas priorum turbinum
 conquievit* (prout inquit præfatus magnus
 Pontifex) *Et dudum cessantibus praeliis, videtur
 arridere tranquillitas, vigilanter cavenda sunt
 illa discrimina, quæ de otio ipsius pacis oriun-
 tur; adversarius enim, qui in apertis inefficax
 fuit persecutionibus, tecta nocendi arte dese-
 vit, ut quos non percutit ætæ afflictionis, la-
 psu dejiciat voluptatis: Et paulo post; Interdi-
 ctam dolo sanguinis Christiani effusionem, Et
 quorum non potest obtinere mortem, impetit
 mores; terrores proscriptionum in avaritie*
 m.

mutat incendium; inflamat concupiscentiis, quos non potest vexare tormentis, serit discordias, accendit iras, incitat linguas. Nonne persecutiones hæ crudelius affligunt Ecclesiam, quam illæ tyrannorum, quorum effera rabies hujuscemodi nequivit adinvenire, aut excogitare? Tandem concludit præfatus sanctus Pontifex: *Illi totius fraudis hic fructus est, ut qui immolatione pecudum, & thuris incensione non colitur, quibuslibet ei criminibus serviatur.* Misera Ecclesia, ita impugnata, exagitata, ac convulsa ab infernali hoste, sed multo acrius à propriis suis domesticis. Confirmant dicta mea historię sacrę, siquidem quando Innocentius tertius per cœlestem revelationem vidit in somnis corruentem Basilicam Lateranensem, & cum illa Ecclesiam universalem, non erat profecto ædificium illud materiale, quod per fissuras ruinam minari videbatur, sed per visum illud demonstrabatur deplorandus clerici status corrupti illius sæculi: *Increbuerat tunc tanta clericorum licentia* (scribit in sua historia Jacobus Bergomensis Lib. 13. An. 1217. deplorans temporum illorum enormitates ac excessus) *ut nulla religionis facies in Ecclesia Dei agnosceretur.* Ideo annales Ecclesiastici, tractantes de nunquam intermissa cura

ac provida Dei sollicitudine pro sua Ecclesia
 cui in suppetias misit sanctum Franciscum
 Seraphicum, ut per se suosque Fratres la-
 balcentem Ecclesiam sustineret, hac phrasi
 utuntur. *Baron. An. 1188. Deus Ecclesiam suam
 in deterius declinantem ac collabentem, jam
 depravata morum disciplina, ad erigendam
 eam, in constatorio Divini Spiritus, Apostoli-
 cum hunc formavit hominem; atque ideo
 antecedenter jam eidem dixerat Deus,
 dum de ordinis sui institutione deliberaret;
 Vade, repara domum meam, qua tota de-
 struitur.* Reparavit Ecclesie ruinam Fran-
 ciscus, non soliditate marmoris, aut colum-
 nis metallicis, ast reformatione, cleri, in-
 culcata semper suis Religiosis extirpatione
 profani luxus, superbiae, abusuum, scandalo-
 rum, ac reliquorum vitiorum omnium;
 Unde rectissime in historia sua occidentali
 posteritati scriptum reliquit Cardinalis de Vi-
 triaco, ad laudem & gloriam sancti Fran-
 cisci *cap. 27. Relevavit jacentem, & penè
 mortuam suscitavit Religionem.* Et, si mi-
 rabilem hanc resuscitationem, profecto val-
 de difficilem, suspiciamus, quod nimirum
 unus homo pauper, & nudus, extenuatus
 jejuniis, disciplinis ac ciliciis maceratus, in-
 firmus ac debilis, sufficiens fuerit, cum
 stu-

stupore ac horrore interni, applausu autem ac gratulatione cœli, ad tantam molem sustinendam ac reparandam, fateri debemus, quod abstinentia, pœnitentia, humilitas, paupertas, & reliquæ virtutes bases sint, quibus sustentatur, ac in suo conservatur vigore Ecclesia; ubi divitiæ, luxus, delictiæ, superbiam, maximè in clero, illam dejiciunt, enervant, ac in terram prosternunt. Sanctus Petrus Alexandrinus delineat Christi Ecclesiam sub nomine, seu figura vestis, unde de illa absque temeritate dicere possemus, malis Ecclesiasticis id, quod de veste sancti Pauli primi Eremitæ scripsit S. Hieronymus: *Ille vestem Christi licet nudus servavit, vos vestiti sericis indumentum Christi perdidistis.*

Caput Quartum.

Dignitatis Ecclesiastica, maximè sacerdotalis, excellentiæ quadam ac prerogativa adferuntur.

TRactavimus hætenus de gravissimo præjudicio, quod Ecclesia Dei patitur ex libertina ac perversa Ecclesiasticorum vita, pro cuius reformatione judico necessarium, breviter in capite hoc proponere ac examinare excellentiam ac sublimitatem illius sta-

B rus.